

GEDRAGSKAART DE BOTTEL

Versie 16 mei 2019

We gaan uit van onze **grondwet**:
 Wij zorgen ervoor dat iedereen erbij hoort
 Wij zorgen ervoor dat iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn
 Wij lossen conflicten samen op
 Wij helpen elkaar
 Wij dragen allemaal een steentje bij

Kinderen hanteren het **Praat het uit** schema of vragen **mediatie** volgens het stappenplan van Vreedzame School door volwassenen.

Groen gedrag = regels naleven: bevordert de ontwikkeling		
Wat	Voorbeelden	Wat zijn de gevolgen:
<p>Regels nalevend, plezierig gedrag. Te bevorderen door: -krachtige start, mn. groepsvormers. -Duidelijk en voorspelbaar (leerkracht)gedrag en groepsroutines. -Goed klasmanagement -Goed voorbeeldgedrag van de leerkracht.</p>	<p>*Rustig lopen in de klas en op de gang. *Als de een praat luisteren de anderen. *We helpen elkaar. *We houden ons taalgebruik netjes. *Elkaar opstekers geven.</p>	<p>Beloningen: -Sociaal (met woorden); bv. compliment, humor, aankijken, even aanraken, duim omhoog, Class Dojo = digitaal beloningssysteem. -Ruilbeloningen (punten verdienen die zijn om te ruilen voor iets groters) bijv. grabbelton. -Materieel; bv. stempels, stickers, kaartje. -Activiteitenbeloning; bv. groepsbeloning, film kijken, buitenspelen, spelletje, klusjes.</p> <p>Bedenk bij gedrag dat voor het eerst optreedt "wil ik dit keer 25?" is het antwoord 'nee'; grijp dan direct in.</p>
Oranje gedrag = lastig Gedrag = regel-overschrijdend		
Wanneer dit gedrag vaak bij een leerling voorkomt, vraagt dit om een aanpak op leerling-niveau. Lastig gedrag kan in rood gedrag veranderen; maar alleen wanneer dit in een teamvergadering is besloten. De individuele gedragskaart wordt in dat geval aangepast.		
Wat	Voorbeelden	Wat zijn de gevolgen:
<p>Regels overschrijdend. Preventie door inzet: -Pestprotocol -Vreedzame School lessen wekelijks inzetten. -suggesties ten behoeve van de groepsdynamiek: sociotijger, www.stoeltjesdans.nl of preventie-tools uit Vreedzame school. Digitaal beloningssysteem suggestie: Class Do-Jo</p>	<p>*Anderen storen met werken. *Bemoeien met elkaar. *Op het schoolplein fietsen. *Rennen op de gang. *Te laat komen. *Schuld bij de ander leggen. *Over elkaar praten en niet met elkaar. *Voor je beurt praten, de beurt opeisen. *Kletsen *Afbrekers geven.</p>	<p>Pedagogische vakmanschap "goochelen met aandacht". -Corrigeer non-verbaal. -Spreek gewenst gedrag uit. -Coach de leerlingen naar het gewenste gedrag. -Bij regelmatig oranje gedrag ouders inlichten (telefoon- of oudergesprek) -Stel een vraag: Wat gebeurt hier? Vind je het nog leuk? Inzet stop-hou-op-aanpak (voor de leerling), oefenen in de klas: 1. Strek je hand uit en zeg: "STOP, dit vind ik niet leuk". 2. Ga naar de leerkracht als de ander toch doorgaat. 3. Leerkracht helpt mee om ruzie op te lossen. Inzet van beloningssystemen (zie ook groen gedrag).</p> <p>Hanteer het driestappen- reactiemodel (voor de leerkracht) (zie bijlage): - Herinner leerling aan gewenst gedrag - Benoem ongewenst gedrag en geef leerling de keuze tussen het gewenste gedrag en de consequentie. - Benoem de consequentie.</p> <p>Gevolgen (voorbeelden): -Het ontnemen van eerder verzamelde punten (zie ruilbeloningen groen gedrag)</p>

		-buiten het groepje zetten, time-out geven, niet buitenspelen etc. (passend bij de groepsafspraken en bekend bij de groep)
<p>Rood gedrag = grensoverschrijdend= belemmerend voor de ontwikkeling Bij dit gedrag is de veiligheid (sociaal of fysiek) in het geding. Dit gedrag heeft gevolgen die eenduidig met elkaar (team) zijn afgestemd. Dit gedrag wordt met ouders gecommuniceerd.</p>		
Wat	Voorbeelden	Wat zijn de gevolgen:
<p>Grensoverschrijdend gedrag (rekening houdend met de ontwikkelingsleeftijd)</p>	<p>*Fysiek geweld schoppen, duwen, knijpen, bijten, slaan, afpakken, gooien, opzettelijk botsen, spugen</p> <p>*Verbaal geweld schelden, schreeuwen vanuit agressie/ boosheid/ frustratie/ onmacht/ bewust kwetsende opmerkingen maken, grof taalgebruik</p> <p>*Vernielen van spullen</p> <p>*Dreigend/ intimiderend gedrag naar de leerkracht</p> <p>*Dreigend/ intimiderend gedrag naar de leerling</p> <p>*Pesten (ook via social media)</p> <p>*Weglopen / bewust negeren van leerling. (tenzij dit blauwe pet gedrag is voor een leerling)</p> <p>*Weglopen / bewust negeren van een aanwijzing van de leerkracht.</p> <p>*Diefstal</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nablijven - Contact opnemen met ouders - Betalen van schade - Schorsen bij herhalingen - Uit situatie halen (bij gevaar) - Buiten de groep plaatsen - Straf geven - Bij fysiek en verbaal geweld: time-out en een gesprek/ ouders bellen/ passende consequentie - Bij vernielen en diefstal: ouders bellen en gesprek kind/ betalen cq vergoeden. - Weglopen en opdracht weigeren: timer/ inhalen na school - Gesprek met kind en ouders/ leerkracht - Herstel van de overtreding door werk bijvoorbeeld: tafels poetsen/ op bankje zitten/ na-of binnenblijven/ schrijfwerk/ taakstraf (afhankelijk en passend bij de overtreding en leeftijd). - Vernield materiaal vergoeden.

Uitgangspunt van de gedragskaart: voorspelbaar gedrag van elke leerkracht op ongewenst gedrag, voorkomt willekeur en daardoor vermindert (uiteindelijk) het ongewenste gedrag.

BIJLAGEN

Bijlage 1: goed gedrag kun je leren

Bijlage 2: vlaggensysteem seksueel gedrag

Stap 1	Herinner de leerling aan de gedragsverwachting.	"<naam leerling>, wat was de regel op de gang? Precies, de regel is dat we zacht praten. Praat nu op zachte toon alsjeblieft".
	Loop weg en wacht 5 tot 10 seconden.	Leerling is gehoorzaam: bekrachtig! Leerling is ongehoorzaam: ga naar stap 2.
Stap 2	Benoem het ongewenste gedrag en geef de leerling een keuze.	"<naam leerling>, je schreeuwt. Blijf in de pauze binnen of prat nu op zachte toon. Wat is je keuze? Ik weet dat je slim kunt kiezen".
	Loop weg en wacht 5 tot 10 seconden.	Leerling is gehoorzaam: bekrachtig! Leerling is ongehoorzaam: ga naar stap 3.
Stap 3	Benoem de consequentie.	"oke', dan blijf je in de pauze binnen".
Stap 4	Loop weg. Hiermee voorkom je discussie	Aandachtspunten: De leerkracht wacht na elke stap 5-10 seconden. De leerkracht bekrachtigt (geeft opstekers) voor elk stapje in de gewenste richting. De leerkracht blijft rustig en praat op neutrale toon.

(bron: PBS- Goed gedrag kun je leren)

Vlaggensysteem

OVER
DE
GRENSEN?

Methode om seksueel gedrag te beoordelen

- **6 criteria:**
 - Wederzijdse toestemming
 - Vrijwilligheid
 - Gelijkwaardigheid
 - Passend bij ontwikkeling
 - Passend in context
 - Zelfrespect

Vlaggensysteem

OVER
DE
GRENSEN?

Acceptabel gedrag: adequaat gedrag bij leeftijd
- Benoem wat je ziet, bevestig en leg uit

Licht grensoverschrijdend gedrag: niet helemaal passend bij de context, leeftijd, niet helemaal gelijkwaardig/vrijwillig, gedrag kan zelfbeschadigend zijn.
- Benoem, begrens en leg uit (waarom je begrenst)

Ernstig grensoverschrijdend: niet passend (bij één of meer criteria), eenmalig
- Benoem, verbied en leg uit
- Verblind consequenties aan het gedrag

Niet passend bij (één of meer criteria), herhaaldelijk/ niet goed bij te sturen, soms wettelijk verboden
- Benoem, verbied, straf en leg uit
- Verwijs door/soms politie inschakelen
- Onderzoek wat de onderliggende reden is voor gedrag